

PODZIM

Den lenosti aneb Zastaveníčko

Víte, jak se u nás doma pozná podzim? Ráno oblékáme dlouhé rukávy namísto krátkých.

Víte, jak se u nás pozná zima? Ráno si oblékáme krátké rukávy - vždyť už se topí.

Sedím u kadeřnice a dámy zrovna pomlouvají listopad. Jak je hnusnej, depresivní, nepříjemnej. A že se nedá dělat nic jiného než uklízet, dívat se na telku a něco vypít na posilněnou, než začneme péct cukroví a rozvěšovat umělé chvojí a vánoční dekorace.

Neříkala jsem na to nic. Byla jsem totiž líná. A tak jsem si jen myslela na své věci a na to, že dnes ráno jsem si oblékla krátký rukáv, protože už se topí.

Lhala bych, kdybych vám teď chtěla předvádět listopad v křiklavých barvách jarního designu nebo jako přívětivý čas proteplený září indiánského léta. Lhát nebudu. Jsem totiž líná. Ale co udělám - a udělám to ráda - je, že se s vámi rozdělím o tu svoji listopadovou lenost. I kdybych vám jí ukrojila kus velký jako hotel Hilton, pořád mi jí ještě pěkná porce zbude.

Jedno sobotní ráno jsem se probudila s pocitem, že dnes si pořídím depresi. Je listopad se vším všudy. Na římsu odkapává mlha, protože je jí tolik, že se už musí srazit, aby se vešla. Je smogový, brečtivý čas, a ta mlha je jako vata, která se lepí na oči i ústa a zacpává vám uši, takže vůbec nic neslyšíte. A co taky? Co je tady v tom mizerném čase ještě k slyšení?

Vzpomněla jsem si na filmovou pohádku Tři veteráni. Když se ti hoši rozhodovali, kam půjdou a co podniknou, když dostali od skřítků tak skvělou výbavu, ten jeden řek „Já nikam nepůjdu, já se chci válet!“

A tak jsem místo depky vyhlásila Den lenosti neboli Zastaveníčko. Ten den vyhlašuji pokaždé, když se mi zdá, že by bylo dobré se zastavit a být aspoň jeden den sama se sebou. Tolik se odcizujeme - lidem, věcem, zvířatům, přírodě. Na to všichni občas myslíme. Ale že se odcizujeme sami sobě, že dokonce se sami sebe tak trochu bojíme, na to myslí málokdo. Co kdyby se od sebe na sebe něco dozvěděl, co kdyby na sebe prásknul něco, co by ho vykolejilo z navyklých stereotypů prožívání a cítění? Vždyť by třeba pak musel o sobě přemýšlet a něco se sebou dělat!

Nebojte se. Jeden den Zastaveníčka u svého vlastního srdce vás opravdu neohrozí. Zítro vás zase pohltí čas těch druhých. Přijměte Zastaveníčko jako dárek, kterým sami sebe obdarujete.

V tento - pro mě velmi slavnostní den - vstávám, když se mi chce a jak se mi chce. Zajímavé je, že nespím do oběda, ale s příjemným pocitem nicnedělání se zvolna vykulím z postele v obvyklou ranní hodinu. Ale kulím se pomalu a líně. Snídám vydatně, protože mám naplánováno být celý den líná. Na jídlo ani pomyslení! Zásadně si nepouštím rádio ani televizi. To tak, aby mi do mého líného mozku pronikly zvuky, kterým bych musela naslouchat nebo o nich přemýšlet. Nic takového. Ticho tady bude!

Usedám do lenošky a lenoším. V hlavě si pouštím své nejsoukromější video. Tohle je myslím z předminulého léta. Jsou tam skály, vítr a slunce - a možná ještě někdo, kdo byl tehdy důležitý. Copak asi dělá? Ale ne, takhle kombinovat, na to jsem dneska líná.

Přepínám své duševní video a přitom moje ruce zabloudí k misce na stole. Nejsou na ní buráky ani bonbóny. Je plná kamínků, krásných, jakoby vyřezávaných broskvových pecek, mušlí, korálků a jiných cenností. Probírám se tím vším a rozmazuji své prsty a dlaně pocity a doteky, na které mívám málo času. Ale dnes jsem líná a tak si to můžu a chci dovolit.

Na okenní římsu přestaly dorážet kapky a tak otvírám okno a zhluboka se nadechuji. Smogová vata se rozpustila a já cítím na tváři velmi líné paprsky velmi líného slunce. Je to jen okamžik. Za chvíli mám orosený obličej a vzduch, který dýchám, je ostrý jako doušek domácí pálenky.

Neměla bych si dát něco na zahřátí?

Ani náhodou - na to jsem moc líná. A také nechci, aby se mi rozběhly mozkové závity. Jen ať si zůstanou pěkně zavínuté.

Co to tu voní?

Aha, to je ta kytky, kterou zítra odnese na hřbitov. To je ale zvláštní vůně! Něco jako koření nebo něco jako podzim, něco jako kostel? Něco jako chryzantéma, no jasně!

Zastrkávám svůj alergický nos mezi to kvítí a stěhuji se na nějaký virtuální venkovský hřbitůvek. Je skromně prohrátý zubatým sluníčkem, voní svíčkami, spadaným listím a nostalgií. Někdo mi čte z náhrobku nápis: Zde leží Cimbura Jan, který nade vše miloval koně a lidi. Ten hřbitůvek je v Putimi. Byla jsem tam asi před sto lety, zastávkou na jedné jinak zbytečné cestě. Muselo se mi tam líbit, když jsem si na to dnes vzpomněla.

Připomínka spadaného listí a protahování mého nebývale lenivého psa mi domluvily, abych přeci jenom šla ven. Líně na sebe navlékám bundu, беру vodítko a hůl a jdeme. Na ulici potkávám sousedovic rodinu. Šíleně spěchají. Kam? Do supermarketu. Co tam? Akce!! Jak to vypadá? Děti jsou šťastně odložené v dětském koutku a my si (asi také šťastně) nakupujeme výhodné zboží. Áha.

Můj pes se rozhodl, že využije volného pohybu k tomu, aby nebyl líný. No, je to jeho věc, stejně jako těch sousedů. Létačího psa registruji jedním uchem, které mi podává informaci o vzdalující se a zase přibližující rolničce. Já sama se líně blížím na konec parku, kde je klid, ticho a žádní vlčáci. Potkává mě nějaká osoba. Nebo já ji? Říká Dobrý den a já jí stejně odpovídám. Mineme se, aniž bychom spolu zapředly rozhovor. Jsme líné.

Pod nohama cítím kaštany. Pár si jich nasbírám. Hladí mi v kapse schovanou ruku a já dumám, že si možná doma z těch kaštanů a zápalek udělám panáčka. Nebo nějaké pohádkové zvířátko. Jestli nebudu líná - a to možná nebudu. A tak mi ty kaštany přihrály dávné kaštanové divadlo, které následovalo po podzimních vycházkách s dětmi, když ještě byly malé. Hru jsme si vždycky vymysleli. Bylo to v dobách, kdy se mým dětem ještě víc líbilo kaštanové divadlo než televize nebo počítačové hry. A tak si cestou z parku přemýšlím, kde a kdy se stal ten předěl. A jestli těm mým dětem k něčemu bylo kaštánkové divadlo, králičí pelíšky, které jsme si dělali ve vysoké trávě, večerní četba nebo vyprávění pohádek. Ale jsem moc líná na to, abych se produmala až k nějakým hlubokomyslným závěrům.

Doma je teplo a klid. Pes už zase spí a občas mluví ze sna. Strávili jsme spolu příjemnou chvíli, kdy jsem ho hladila a on ležel na zádech a blaženě pochrochtával. Je to takový speciální zvuk, něco mezi chrochtáním malého vepřáka a kočičím předením. Vždycky se tomu musím smát. A můj pes se taky směje, a ani on ani já pořádně nevíme, cože je tady k smíchu.

Poslouchám hodiny, jak tikají. Dnes mě jejich připomínky vůbec nevzrušují. Tikejte si, jak chcete, mě nemůžete vyprovokovat. Jsem totiž líná. Hodiny, jako by pochopily význam dnešního svátku, tikají mnohem pomaleji a mnohem tišeji.

Tak snad přeci jen trochu hudby?

Líně hledám tu nejlínější. Podařilo se mi vyhovět si. Ležím na válendě a přemýšlím líně o sobě, dětech, o parku a vránách, které mě doprovázely. Myslím na někoho, kdo tu býval a už není, i na ty, kteří zůstávají, přicházejí, někdy potěší, jindy naštvou. Možná bych mohla jít večer do divadla, ale možná si zase vezmu tu utahanou psí bundu a půjdeme s mojí psicí do parku naslouchat, jak padají hvězdy. Možná, možná....

Oprošťuji se od plánů a podrobností. Hlavou mi protéká líná řeka hudby a já nic nemusím. Je přeci listopadové odpoledne, čas krásného dušičkového lenošení.

Delicie Nerková